

Якименко І. А., студент,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Гусар О. А., старший викладач

РОЛЬ АДМІНІСТРАЦІЇ ПРЕЗИДЕНТА У ПРИЙНЯТТІ ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНИХ СТРАТЕГІЧНИХ РІШЕНЬ

При здійсненні своїх повноважень у сфері державної, регіональної і муніципальної політики глава держави спирається на три види структур, які розрізняються змістом завдань щодо забезпечення його діяльності та політико-правовою природою: на Адміністрацію Президента України, яка складається з професійних державних службовців високого рангу і є апаратом, що розробляє та втілює стратегію й тактику організаційного, правового, консультативного, інформаційного та аналітичного забезпечення діяльності Президента у даній галузі політики; на допоміжні органи при Президентові України, що формуються з державних службовців - вузьких фахівців у галузі місцевого самоврядування і допомагають йому здійснювати державну регіональну і муніципальну політику; консультативно-дорадчі органи при Президентові України, що утворюються переважно з державних службовців вищих рангів, а також - політичних і громадських діячів, вчених, фахівців, які сприяють главі держави у розв'язанні найбільш складних проблем здійснення державної регіональної і муніципальної політики [1, с. 199].

Навіть сам перелік завдань, які здійснює Адміністрація Президента України з питань організаційно-правового забезпечення здійснення Президентом державної регіональної і муніципальної політики, вказує на їх важливість та фундаментальність [2, с. 103].

Фактично Адміністрація Президента України є ключовим елементом організаційно-правового забезпечення здійснення Президентом України державної регіональної і муніципальної політики. Допоміжні та дорадчо-консультативні органи, що також є елементами цього забезпечення, як правило, координуються і контролюються президентською адміністрацією [3, с. 543].

Необхідно відзначити, що саме Президент формує керівний склад апарату організаційно-правового забезпечення здійснення ним державної муніципальної політики, тобто своє найближче оточення. У світовій практиці існує дві моделі організації діяльності найближчого оточення глави держави: так звана «кругова» та «пірамідальна» моделі [4, с. 231].

При круговій моделі, яку, наприклад, використовували Президенти США Ф. Рузвельт і Дж. Кеннеді, декілька помічників мали право безпосередньо доповідати главі держави. При пірамідальній системі, яку використовували Президенти США Р. Ніксон і Р. Рейган більшість

помічників доповідали по інстанції аж до керівника апарату глави держави, який згодом з ним спілкувався [4, с. 134].

Особлива роль та відповідальність при цьому лежить на найближчому оточенні Президента - керівництві президентської адміністрації, помічниках, радниках, Постійних представниках Президента в органах державної влади, які інформують та допомагають главі держави у прийнятті рішень [5, с. 99].

З точки зору одних авторів, службовці Адміністрації Президента несуть відповідальність перед Президентом, а тому Президент відповідає за дії своїх підлеглих (теорія ієрархічної відповідальності). Цієї точки зору ієрархічної відповідальності). Цієї точки зору доволі часто дотримуються представники радикальної опозиції. Як не парадоксально, але на цій позиції стоїть і певна частина службовців президентської адміністрації, які таким чином ніби «делегують» свою відповідальність главі держави. І це не просто спроба сховатися за плечі Президента (хоча й таке не виняток), а певний тип управлінської культури, який сформувався на основі особистого переконання службовців [4, с. 209].

Однак в засобах масової інформації все частіше піднімаються питання про те, що за зловживання чиновників відповідальність повинен нести не Президент, а самі державні службовці, які допустили порушення закону. Інакше ступінь довіри громадян до Президента завжди буде базуватись не на оцінці реальної діяльності глави держави, а під впливом недоліків у роботі чиновників, за некомпетентні чи негідні діяння яких повинен розплачуватись глава держави [5, с. 265].

Однак незалежно від теорій відповідальності Президент завжди готовий заступитися за своїх співробітників, яких намагаються безпідставно звинувачувати його політичні противники чи недоброзичливці. Тому у взаємовідносинах між Президентом та Адміністрацією Президента завжди існують рівні, ділові стосунки, засновані на взаємній повазі до виконуваних функцій і повноважень. Ці взаємовідносини не можуть бути іншими, бо в протилежному випадку це ставило б під загрозу виконання Президентом конституційних функцій і повноважень [6, с. 111].

Отже, як ми бачимо, роль Адміністрації Президента у прийнятті загальнодержавних стратегічних рішень досить вагома, адже цей орган виконавчої влади немов би єднає Президента України та інші органи виконавчої влади із народом України.

Література

1. Житник О. О. Деякі питання становлення інституту президента в Україні / О. О. Житник. – К.: Освіта, 2010. – 250 с.
2. Битяк Ю. П. Адміністративне право України: Підручник для юридичних вузів і факультетів / Ю.П. Битяк. – Харків: Право, 2010. – 520 с.

3. Богатирьова Р. В. Реформа, якої боїться влада: Підручник / Р. В Богатирьова. – К.: Дзеркало тижня, 2009. – 389 с.
4. Бандурка О. М. Конституційна реформа. Логіка затребуваності: Навчальний посібник / О. М. Бандурка. – К.: Віче, 2011 – 543 с.
5. Авер'янов В. О. Президент і Уряд: Новий розподіл повноважень / В. О. Авер'янов. – К.: Юридичний вісник України, 2009. – 432 с.
6. Нижник Н. Р. Проблеми президентської влади в Україні: Навчальний посібник / Н. Р. Нижник. – К.: Політ, 2012. – 334 с.